

СТАНОВИЩЕ

от доц. Евгения Кунчева Димитрова, д.м.
Катедра „Сестрински терапевтични грижи”
Факултет „Здравни грижи”, Медицински университет – Плевен,
член на Научно жури със Заповед № 4436/25.11.2025 г. на Ректора на МУ - Плевен,
а с Протокол №1/09.01.2026 г. от заседание на Научното жури, определена за
изготвяне на Становище

ОТНОСНО: процедура за заемане на академична длъжност „Доцент“ по научната специалност „Управление на здравните грижи“, професионално направление 7.5 Здравни грижи, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт за нуждите на Катедра „Сестрински хирургични грижи“, Факултет „Здравни грижи“ при МУ – Плевен.

Гл. ас. *Гергана Валентинова Маркова*, дузг, доктор по Управление на здравните грижи, участва в конкурса, обявен в ДВ, бр. 89 от 24. 10. 2025 г. Всички представени документи в електронен вариант отговарят на изискванията, регламентирани в Закона за развитие на академичния състав на Р България (ЗРАСРБ), Правилника за приложение на (ЗРАСРБ) и на Правилника за развитие на академичния състав на МУ – Плевен.

1. Кратки биографични данни на кандидата

Гергана Валентинова Маркова е родена на 25.05.1984г. в гр. София. През 2006 г. завършва Медицински колеж – Плевен, специалност „Медицинска сестра“ ОКС „специалист“. Продължава квалификацията си отново в МУ – Плевен в специалността „Управление на здравните грижи“ и през 2009 г. придобива ОКС „Бакалавър“, а през 2010 и ОКС „Магистър“ по същата специалност. През 2019 г. успешно приключва докторска програма по специалност „Управление на здравните грижи“ в Медицински университет – Пловдив. Има призната специалност „Медицинска педагогика“ през 2016 г., а през 2024г. придобива още една специалност „Консултант по кърмене и здравословно и диетично хранене“.

Преподавателската си дейност гл.ас. Гергана Маркова започва през 2011 г. в катедра „Сестрински хирургични грижи“ на Факултет „Здравни грижи“ при МУ – Плевен, където работи и до днес. Последователно заема длъжностите асистент и главен асистент. Основно преподава по дисциплините: «Философия и въведение в сестринските грижи», «Практически основи на сестринските грижи», СИД «Задължения на медицинската сестра при отглеждане и възпитание на децата и детска ясла» на студентите от специалността «Медицинска сестра» БЕО и АЕО на МУ – Плевен.

Владее на добро работно ниво писмено и говоримо английски език и има отлична компютърна грамотност.

II. НАУЧНА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТ

2.1. Общо описание на представените материали:

Гл. ас. Гергана Маркова, дм, участва в процедурата със списък от 27 публикации, които отразяват научно-изследователската дейност в периода след придобиване на ОНС „Доктор“. Представените научни разработки включват: Дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор“ (Гр. А), Хабилитационен труд под формата на формата на научни публикации в чужди и български издания, които са реферирани и индексирани в scopus и web of science 10 (гр. В), 6 научни публикации (Гр. Д), които са в реферирани и индексирани в световни база данни и 11 публикации в нереферирани рецензирани научни списания:

Разпределението на научните трудове и изяви на кандидата, представени за конкурса са както следва:

1. Дисертационен труд
2. Монография
3. Научни публикации в реферирани списания - 16 заглавия:
4. Публикации в нереферирани – 11 заглавия:
5. Участия в научни конгреси, конференции и симпозиуми – 32 заглавия:
 - а. три в чужбина
 - б. 25 в България
6. Цитирания – 16 броя, от които 1 в чуждестранен източник.

2.2. Характеристика на представените трудове

1. По място на кандидатката в авторските колективи:

Самостоятелен или първи автор	36	70,59%
Втори автор	15	29,41%
Трети и следващ автор	-	-
ОБЩО	51	100.0

2. По тематична насоченост научните трудове на гл.ас. Гергана Маркова се разпределят в следните направления:

- Обществено здраве, ранно детско развитие и профилактика - В4:1, В4:2, В4:3, В4:4, В4:7, Г7:2, Г8:2, Г8:3, Г8:4, Г8:5, Г8:8, Г8:9, Г8:10, т.12-№2(1), т.12.-№3(2), т.12-№8(7), т.12-№9(8), т.12 - №11(10);
- Професионална компетентност и качество на сестринските грижи - В4:5, В4:6, В4:10, Г7:1, Г8:1, Г8:6, Г8:7;
- Психично здраве, грижи за хронично болни и подкрепа за болногледачи - В4:8, В4:9; .

Обобщените данни за научните разработки на гл. ас.Гергана Валентинова Маркова, дузг, подадени за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност

„Доцент“ са представени в таблицата „Минимални изисквани точки по групи показатели за АД „Доцент“:

Група показатели	Съдържание	„Доцент“, бр. т.	Гл. ас. Гергана Маркова, бр. т.
А	Показател 1	50	80
В	Показател В	100	239
Г	Г Сума от показателите от 5 до 9	200	232,5
Д	Сума от показателите от 10 до 12	50	55
Общо		400	606,5

Наукометрични данни за представените в конкурса научни трудове •

IF: 0,5; SJR – 0,744

2.3. Характеристика на научната дейност на кандидата

Представените за участие в конкурса научни трудове на гл. ас. Гергана Маркова., имат значими оригинални научноизследователски приноси, основани на резултати от разработки, публикувани в статии с пълен текст.

- I. **Обществено здраве, ранно детско развитие и профилактика;** В4:1, В4:2, В4:3, В4:4, В4:7, Г7:2, Г8:2, Г8:3, Г8:4, Г8:5, Г8:8, Г8:9, Г8:10, т.12-№2(1), т.12-№3(2), т.12-№8(7), т.12-№9(8), т.12 - №11(10);

Към това научно направление се отнасят голяма част от представените научни трудове, което е напълно обяснимо с оглед интереса на кандидатката към проблематиката, зародил се още през 2006 г. с началото на професионалната ѝ кариера като медицинска сестра в детска градина и детска ясла и с избора ѝ на тема на дисертационния ѝ труд „Промоция на здравето в детските ясли в община Плевен – роля на медицинската сестра“ .

С тези научни публикации гл. ас. Маркова внася съществен принос в развитието на промоцията и профилактиката в здравните грижи за деца в ранна детска възраст. Те предоставят регионална и национална перспектива към проблематика, която е обект на засилен международен интерес. Съвременната международна литература подчертава важността на ранната профилактика, включително профилактиката на стоматологични заболявания и контрола на респираторните инфекции. Публикациите на гл.ас. Маркова (В4:1, В4:2, В4:3, В4:4; В4:7) предоставят национален емпиричен принос към тази глобална научна линия.

- II. **Професионална компетентност и качество на сестринските грижи;** В4:5, В4:6, В4:10, Г7:1, Г8:1, Г8:6, Г8:7;

Тенденциите в международната литература отразяват все по-големите изисквания към подготовката на медицинските сестри, особено в сферата на детските и обществените грижи. Редица изследвания показват, че специалистите по ранно детско развитие трябва да притежават „двойна компетентност“ – здравна и педагогическа – която включва разпознаване на рискови фактори, работа с родители, прилагане на

профилактични програми и подкрепа за детското развитие. Публикациите на Гергана Маркова, посветени на професионалните умения на студентите и практикуващите медицински сестри в детски заведения, отразяват всички тенденции, отразени в нашата и чуждестранна литература.

III. Психично здраве, грижи за хронично болни лица и подкрепа за болногледачи (B4:8, B4:9)

Публикациите на гл.ас. Маркова върху тревожността и психичното натоварване сред лица, полагащи грижи за тежко болни, както и анализът на клиничен случай на дементен пациент, изваждат на преден план социални и психологически нужди, които често остават извън обхвата на здравните политики. Резултатите от проучванията ѝ се подкрепят от Глобалният план за действие относно деменцията на СЗО (2025) и последния доклад на СЗО (2021), като се подчертава „тежкия, често непосилен психологически товар“, който семействата поемат поради недостиг на услуги и хронично ниско финансиране на социалната система. Данните от публикациите на Г.Маркова (B4:8, B4:9), включително качествените анализи и оценката на клинични случаи, предоставят важни емпирични доказателства за състоянието на подкрепата на болногледачите в България и допринасят към международната дискусия за устойчиви модели на грижа.

IV. Оптимизиране на здравните грижи, подобряване на здравните резултати при деца, семейства и пациенти в риск; (B4.1 – B4.10)

Трудовете са изградени върху комбинация от емпирични изследвания, теоретични разработки и клинични наблюдения, което води до научнообосновани и практически приложими модели. Въведеният широк спектър от методи – статистически анализи, наблюдение, анкетни проучвания, клинични казуси, професионални оценъчни инструменти – гарантира висока достоверност и научна стойност на резултатите.

2.4. Педагогическа дейност на кандидата

Гл. ас. Гергана Маркова има около 20 години трудов стаж, от които 5 години като медицинска сестра в детска градина и детска ясла. През 2011 г. след конкурс е назначена за асистент в катедра „Сестрински хирургични грижи“, а през 2019 г. след успешната защита на дисертационния си труд и конкурс е назначена за главен асистент в същата катедра. Участва в преподаването на различни категории обучавани: студенти-медици – българоезично и англоезично обучение, бакалаври – медицински сестри - българоезично и англоезично обучение, студенти – медицински лаборанти от Медицински колеж - Плевен.

2.5. Научни приноси

Представена е добре аргументирана и обективна справка за научните приноси във всяко отделно тематично направление, която приемам напълно. В обобщен вид приносите са представени в раздела „Характеристика на научните трудове“.

Представена е справка от библиотеката на МУ-Плевен за 16 цитирания, от които 1 в чуждо издание.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След анализ на прецизно документираните доказателства, уверено заявявам, че професионалната, научноизследователската и преподавателската работа на кандидата напълно отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за АССРБ и Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Плевен.

Въз основа на цялостния анализ на профила на кандидата и изложените по-горе факти, имам удоволствието да дам своята положителна оценка и убедително препоръчвам на уважаемото Научно жури да гласува положително за присъждане на академичната длъжност „доцент” по научна специалност Управление на здравните грижи, професионално направление 7.5. Здравни грижи, направление Висше образование 7. Здравеопазване и спорт за нуждите на катедра „Сестрински хирургични грижи“ към ФЗГ, МУ – Плевен на Гургана Валентинова Маркова, доктор по Управление на здравните грижи.

26.01.2026 г.

Изготвил становището: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**
(доц. Е.Димитрова, дм)

STANDPOINT

by Assoc. Prof. Evgenia Kuncheva Dimitrova, PhD in Medicine
Department of Nursing and Therapeutic Care
Faculty of Health Care, Medical University - Pleven
Member of the Scientific Jury by Order No. 4436/25.11.2025 of the Rector of the Medical
University - Pleven,
and with Protocol No. 1/09.01.2026 from the meeting of the Scientific Jury, designated to
prepare the Opinion

CONCERNING: procedure for appointment to the academic position of "ASSOCIATE PROFESSOR" in the scientific specialty "Health Care Management", professional field 7.5 Health Care, field of higher education 7. Healthcare and sports for the needs of the Department of Surgical Nursing Care, Faculty of Health Care at MU - Pleven.

Chief Assistant Gergana Valentinova Markova, PhD in Health Care Management, participated in the competition announced in State Gazette, issue 89 from 24.10.2025. All documents submitted in electronic form meet the requirements stipulated in the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the Implementing Regulation the LDASRB, and the Implementing Regulation for the Development of Academic Staff at Medical University - Pleven.

I. BRIEF BIOGRAPHICAL INFORMATION ABOUT THE CANDIDATE

Gergana Valentinova Markova was born on 25.05.1984 in Sofia. In 2006, she graduated from Medical College - Pleven with a degree in "Nursing" (specialist level). She continued her qualification at MU - Pleven in the specialty "Health Care Management" and in 2009 she obtained the Bachelor's degree, and in 2010 the Master's degree in the same specialty. In 2019, she successfully completed a doctoral program in Health Care Management at the Medical University - Plovdiv. "Medical pedagogy" she was recognized as a specialty in 2016, and in 2024, she earned another specialty in "Lactation consulting and healthy and dietary nutrition". Chief Assistant Gergana Markova began her teaching career in 2011 at the Department of Nursing Surgical Care of the Health Care Faculty at MU - Pleven, where she still works today. She successively held the positions of Assistant and Chief Assistant. She primarily teaches the following subjects: "Philosophy and Introduction to Nursing Care", "Practical Foundations of Nursing Care", and Elective course "Duties of the Nurse in the Care and Education of nursery" for students in the Bulgarian-language and English-language "Nursing" programs at the University of Pleven.

She has a good level of proficiency in written and spoken English and excellent computer literacy.

II. RESEARCH ACTIVITY OF THE CANDIDATE

2.1. General description of the materials presented:

Chief Assistant Gergana Markova, PhD, participated in the procedure with a list of 27 publications that reflect the scientific research activity in the period after obtaining the educational and scientific degree "Doctor". The scientific developments presented include: a dissertation for obtaining the academic and scientific degree "Doctor" (Group A), a habilitation thesis in the form of scientific publications in foreign and Bulgarian editions that are referenced and indexed in Scopus and Web of Science - 10 (Group B), 6 scientific publications (Group G) that are referenced and indexed in global databases, and 11 publications in non-referenced peer-reviewed scientific journals.

The distribution of the candidate's scientific works and appearances submitted for the competition is as follows:

1. Dissertation - 1
2. Monograph
3. Scientific publications in referenced journals - 16 titles:
4. Publications in non-refereed journals – 11 titles:
5. Participation in scientific congresses, conferences, and symposia – 32 titles:
 - a. three abroad
 - b. 25 in Bulgaria
6. Citations - 16, of which 1 is from a foreign source.

2.2. Characteristics of the presented works

1. By the candidate's place in the authorial collectives:

Self-sufficient or first author	36	70,59%
Second author	15	29,41%
Third and subsequent authors	-	-
Total	51	100.0

2. By subject, the research of Chief Assistant Gergana Markova is divided into the following areas:

- Public health, early childhood development, and prevention: V4:1, V4:2, V4:3, V4:4, V4:7, G7:2, G8:2, G8:3, G8:4, G8:5, G8:8, G8:9, G8:10, т.12-№2(1), т12.-№3(2), т.12-№8(7), т.12-№9(8), т.12 - №11(10);
- Professional competence and quality of nursing care: V4:5, V4:6, V4:10, G7:1, G8:1, G8:6, G8:7;
- Mental health, care for chronically ill and support for caregivers: V4:8, V4:9.

The summarized data for the scientific research of Chief Assistant Gergana Valentinova Markova, PhD, submitted for participation in the competition for the academic position "Associate Professor" are presented in the table "Minimum required points by group indicators for the Academic Position "Associate Professor":

A group of indicators	Content	“Assistant Professor”, number of points	Chief Assistant Gergana Valentinova Markova, number of points
A	Indicator 1	50	80
V	Indicator 4	100	239
G	A sum of the indicators from 5 to 9	200	232.5
D	A sum of the indicators from 10 to 12	50	55
Total		400	606.5

Scopus data for the scientific papers presented in the competition
IF 0,5; SJR 0,744

2.3. Characteristics of the candidate's scientific work

The scientific papers submitted by Chief Assistant Gergana Markova for the competition have significant original research contributions based on results from studies published in full-text articles.

- Public health, early childhood development, and prevention: V4:1, V4:2, V4:3, V4:4, V4:7, G7:2, G8:2, G8:3, G8:4, G8:5, G8:8, G8:9, G8:10, т.12-№2(1), т12.-№3(2), т.12-№8(7), т.12-№9(8), т.12 - №11(10).

This scientific direction includes a large part of the presented scientific works, which is completely understandable in view of the candidate's interest in the problematic, which arose in 2006 with the beginning of her professional career as a nurse in a kindergarten and nursery and with her choice of the topic of her dissertation "Health Promotion in Nursery in Pleven Municipality - the Role of the Nurse".

With these scientific publications, Chief Assistant Markova makes a significant contribution to the development of promotion and prevention in health care for young children. They provide a regional and national perspective on issues that are the subject of increased international interest.

Modern international literature emphasizes the importance of early prevention, including prevention of dental diseases and control of respiratory infections. Chief Assistant Markova's publications (V4:1, V4:2, V4:3, V4:4; V4:7) provide national empirical contributions to this global scientific line.

- Professional competence and quality of nursing care: V4:5, V4:6, V4:10, G7:1, G8:1, G8:6, G8:7.

Trends in international literature reflect the increasing demands for the training of nurses, especially in the field of child and public care. A number of studies show that early childhood development specialists must possess "dual competence" - health and pedagogical - which includes recognizing risk factors, working with parents, implementing preventive programs, and supporting child development. Gergana Markova's publications, which focus on the professional skills of students and practicing nurses in childcare facilities, reflect all the trends found in our and foreign literature.

- Mental health, care for chronically ill and support for caregivers: V4:8, V4:9.

Chief Assistant Markova's publications on anxiety and mental strain among caregivers of the severely ill, as well as her analysis of a clinical case of a dementia patient, highlight social and psychological needs that often remain outside the scope of health policies. The results of her research are supported by the WHO Global Action Plan on Dementia (2025) and the latest WHO report (2021), highlighting the "heavy, often unbearable psychological burden" that families take on due to a lack of services and chronically low funding for the social system. Data from G. Markova's publications (V4:8, V4:9), including qualitative analyses and the evaluation of clinical cases, provide important empirical evidence on the state of caregiver support in Bulgaria and contribute to the international discussion on sustainable care models.

- Optimizing healthcare, improving health outcomes for children, families, and patients at risk; (V4:1 – V4:10)

The works are built on a combination of empirical research, theoretical development, and clinical observations, resulting in scientifically grounded and practically applicable models. The wide range of methods used—statistical analysis, observation, surveys, clinical cases, professional assessment tools—ensures the high reliability and scientific value of the results.

2.4. Pedagogical activities of the candidate

Chief Assistant Gergana Markova has about 20 years of work experience, 5 of which were as a nurse in a kindergarten and nursery. In 2011, she was appointed as an assistant at the Department of Nursing Surgical Care after a competition, and in 2019, after successfully

defending her dissertation and a competition, she was appointed as an assistant professor at the same department. Participates in teaching various categories of students: medical students - Bulgarian and English language training, bachelor students - nurses - Bulgarian and English language training, students - medical laboratory technicians from Medical College - Pleven.

2.5. Scientific contributions

A well-argued and objective report on the scientific contributions in each individual thematic direction is presented, which I fully accept. The contributions are presented in a summarized form in the "Characteristics of the scientific works" section.

A reference from the library of MU-Pleven is presented for 16 citations, of which 1 is in a foreign publication.

CONCLUSION

After analyzing the precisely documented evidence, I confidently state that the candidate's professional, research, and teaching work fully meets the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Implementing Regulation the Law on Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, and the Implementing Regulation for the Development of Academic Staff at MU-Pleven.

Based on the comprehensive analysis of the candidate's profile and the facts presented above, I am pleased to give my positive evaluation and strongly recommend that the esteemed Scientific Jury vote positively for the awarding of the academic position of "ASSOCIATE PROFESSOR" in the field of health care management, professional direction 7.5. Healthcare, 7. Healthcare and sports for the needs of the Department of Nursing Surgical Care at the Faculty of Health Care, Medical University - Pleven, for Gergana Valentinova Markova, PhD in Health Care Management.

26.01.2026 г.

Prepared by: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**.....
/ Assoc. Prof. Evgenia Kuncheva Dimitrova, PhD in Medicine./